

Міністерство освіти і науки України
«ARTIFEX» Університет в Бухаресті
Державна вища професійна школа в Коніні
Державна вища технологічно-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі
Державний біотехнологічний університет
Європейський гуманітарний університет у Вільнюсі
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти
«Кам'янець-Подільський державний інститут»
Південночеський університет в Чеських Будейовицях
Полтавський державний аграрний університет
Приватний заклад вищої освіти
«Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова»
Турецький Гіресунський університет
Університет Миколаса Ромеріса
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Львівський національний університет природокористування
Кафедра обліку та оподаткування

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ:
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТИ**

***МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ***

22-23 березня 2023 р.

Частина 1

ЛВІВ 2023

УДК 330.341.1:005.92

О-17

Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 22-23 березня 2023 р. Ч. 1. Львів: ЛНУП, 2023. 462 с.

ISBN 978-617-7915-96-5

Організаційний комітет:

Людмила ГНАТИШИН – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет природокористування;

Станіслав ВАСИЛШИН – д.е.н., професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Державний біотехнологічний університет;

Катерина ПИЛИПЕНКО – д.е.н., професор кафедри економіки та готельно-ресторанного бізнесу, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького;

Тетяна ЧЕРНЯВСЬКА – доктор наук, професор, Державна вища професійна школа в Коніні, Польща;

Рафаел ЧЛОЧІ – професор, декан факультету економічного інжинірингу та бізнесу, Технічний університет Молдови;

Оксана ПРОКОПИШИН – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет природокористування, відповідальний секретар конференції;

Наталія ЖИДОВСЬКА – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет природокористування;

Ольга МАЛЕЦЬКА – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет природокористування;

Наталія ТРУШКІНА – к.е.н., старший дослідник, професор кафедри маркетингу, фінансів, банківської справи та страхування, ПЗВО «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова»;

Любов ДРАНУС – к.е.н, доцент кафедри менеджменту, Чорноморський національний університет імені Петра Могили;

Наталія КАНЦЕДАЛ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування, Полтавський державногій аграрний університет;

Ольга ЛЕГА – к.е.н, доцент кафедри обліку і оподаткування, Полтавський державний аграрний університет;

Ірина ГУМЕНЮК – к.е.н., доцент, в. о. керівника Навчально-наукового інституту економіки, фінансів та діджиталізації, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»;

Марина ПОЛЕГЕНЬКА – к.е.н., доцент кафедри економіки, Дніпровський державний аграрно-економічний університет.

У збірнику представлено матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти». Результати наукового пошуку можуть бути використані для подальших наукових досліджень та формування нових наукових ідей.

Усі матеріали подаються в авторській редакції

За вигляд, зміст, достовірність та відсутність плагіату у тезах відповідають автори.

ISBN 978-617-7915-96-5

© *Львівський національний університет природокористування, 2023*
Кафедра обліку та оподаткування, 2023

УДК 336.272:351.713

*Дерев'янко Б.
доктор юридичних наук, професор,
Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва
імені академіка Ф.Г. Бурчака Національної академії правових наук України,
м. Київ
Державна установа «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К.
Мамутова Національної академії наук України», м. Київ*

ОКРЕМІ СПІРНІ МОМЕНТИ, ЩО ЗАВАЖАЮТЬ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ АКТИВІВ У ПОРЯДКУ ОДНОРАЗОВОГО (СПЕЦІАЛЬНОГО) ДОБРОВІЛЬНОГО ДЕКЛАРУВАННЯ В УКРАЇНІ

Війна крім у цілому потужного негативного впливу на світову економіку дозволяє значно збагатитися окремим державам, корпораціям та компаніям. Але економічний зиск від війни точно не отримають країни - безпосередні учасники війни, як і абсолютна більшість корпорацій і компаній, які зареєстровані або працюють у цих країнах. Прибуткова частина державного бюджету України під час повномасштабної війни із російською федерацією скоротилася на десятки відсотків. Видаткова частина державного бюджету України майже рік як чи не на половину забезпечується за рахунок надходжень із-за кордону. У таких умовах кожна гривня, яка додатково потрапить до бюджету, та кожна гривня, яка буде вкладена в українські бізнес-проекти, може важити кількох гривень мирного часу.

В умовах воєнного стану отримання іноземних та навіть внутрішніх інвестицій у сферу економіки є вкрай проблематичним. Українці об'єдналися для допомоги армії – донатять на ЗСУ загалом, збирають кошти на конкретні потреби окремих бригад, батальйонів, а то навіть взводів чи окремих бійців – знайомих або родичів чи знайомих знайомих тощо. Так саме й більшість іноземців готові просто віддати певну частину своїх грошей українським військовим, а ось вкласти гроші в українські суб'єкти господарювання, а тим більше налагоджувати бізнес навіть у відносно безпечних Львові, Одесі чи Вінниці не готові категорично. Більше того, частина українських громадян фізично залишила Україну, вивівши із обороту певні грошові суми. У таких умовах перед державою постає завдання усіма можливими способами зацікавити принаймні українців повернути гроші в український бізнес.

За півроку до повномасштабного вторгнення путінських орд було прийнято Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження одноразового (спеціального) добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету» [1]. Раніше в окремій статті нами проводився детальний аналіз основних положень цього Закону [2]. За названим Законом терміном завершення добровільного декларування «сумнівних» доходів громадянами України було встановлено 1

вересня 2022 року. Зрозуміло, що цей термін буде перенесено. А у зв'язку із цим законотворець матиме додатковий час для аналізу суперечливих або помилкових моментів у цьому Законі та, відповідно, Податковому кодексі України, які ще до початку повномасштабного вторгнення московської федерації відштовхували потенційних декларантів від конкретної дії. Зрозуміло, що зараз такі дії практично зведено до нуля.

У названій вище роботі ще наприкінці 2021 року наводилися суперечливі рішення законотворця, які до сьогодні не замінені. Так, ставка податку на активи, що знаходяться за кордоном або в іноземному банку, є вищою за ставку податку на активи, які знаходяться на території України або в українському банку. Перша становить 9%, а друга 5% [2, с. 15]. Це виглядає справедливим, але заважає досягненню результату. Громадян, які змогли вивезти грошові або майнові цінності за кордон, на жаль, доведеться стимулювати їх повернути. При цьому стимулювання має бути тільки позитивним, оскільки в іншому випадку держава отримає негативний результат. Позитивне стимулювання аж ніяк не співпадає із підвищеною ставкою оподаткування. А тому ця ставка має бути принаймні не вищою за ставку податку на активи, що знаходяться в Україні (українських банках), а можливо і нижчою. Загалом можна наполягати на вже зробленій раніше пропозиції: застосувати ставку податку на рівні, нижчому, ніж стосовно валютних цінностей і майна, що знаходиться в Україні, а можливо ще і механізм податкової та навіть, кримінальної амністії за умови повернення грошових коштів та інших цінностей в Україну [2, с. 15].

Також у підпункті «а» підпункту 2 пункту 10 підрозділу 9⁴ «Особливості застосування одноразового (спеціального) добровільного декларування активів фізичних осіб» Податкового кодексу України визначено, що «Склад та обсяг активів, джерела одержання (набуття) яких у разі невикористання фізичною особою права на подання одноразової (спеціальної) добровільної декларації вважаються такими, з яких повністю сплачено податки і збори відповідно до податкового законодавства, становлять:

а) об'єкти житлової нерухомості:

квартира/квартири, загальна площа якої/яких не перевищує сукупно 120 квадратних метрів, або майнові права, що підтверджені відповідними документами, на таку квартиру або квартири у багатоквартирному житловому будинку незавершеного будівництва;

житловий будинок/житлові будинки, зареєстрований/зареєстровані у встановленому порядку в Україні, загальна площа якого/яких сукупно не перевищує 240 квадратних метрів, або житловий будинок незавершеного будівництва чи будинки незавершеного будівництва, загальна площа якого/яких сукупно не перевищує 240 квадратних метрів, за умови наявності у такої фізичної особи права власності на земельну ділянку відповідного цільового призначення» [1].

Ігнорування законотворцем рівня населеного пункту, де знаходиться об'єкт нерухомості, а також вартості автомобілів, є несправедливим. Тому для запобігання соціальній напрузі у суспільстві одразу після закінчення строку, відведеного на одноразове (спеціальне) добровільне декларування, було

запропоновано законотворцеві (а оскільки враховано не було, то слід повторити):

1) або зкоригувати кількість житлової нерухомості за статусом міста, селища, села;

2) або визначити кількість житлової і нежитлової нерухомості, а також землі у грошовому виразі без прив'язки до географічних та адміністративно-територіальних факторів [2, с. 16].

Найпростішим варіантом зменшення соціальної напруги буде підняття у підпунктах 1 і 2 пункту 10 підрозділу 9⁴ розділу XX Податкового кодексу України визначених кількісних показників хоча б удвічі і збільшення у підпункті 3 пункту 10 підрозділу 9⁴ розділу XX Податкового кодексу України кількості транспортних засобів з одного до двох або встановлення грошового показника вартості автомобіля (автомобілів) [2, с. 16].

На момент прийняття згадуваного у тезах Закону законотворець не визначився із питанням чи потрібно декларувати майно, розташоване на території ОРДЛО та АРК. Сьогодні, на жаль, площа тимчасово окупованих територій є ще більшою, ніж у 2021 році. Але тепер, вважаємо, законотворець зможе відповісти на це питання – декларувати, але не раніше ніж будуть деокуповані усі міжнародно визнані території України та переможно закінчено воєнні дії.

Список використаних джерел:

1. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження одноразового (спеціального) добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету: Закон України від 15 червня 2021 року № 1539-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2021. № 34. Ст. 274.

2. Шеремет О., Деревянко Б. Легалізація активів у порядку одноразового (спеціального) добровільного декларування в Україні як спроба поєднання публічних і приватних інтересів. *Університетські наукові записки*. 2021. № 5 (83). С. 6–19. URL: <https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/8065>